

Drama i brevform

AF ASKER HEDEGAARD BOYE

11. November 2016

Vita & Virginia. Teatret ved Sorte Hest.

Instruktion og scenografi: Barry McKenna. Lys: Katja Andreassen. Til 19. november.

Teater. »Eksisterer du, eller har jeg bare opfundet dig?« Kærlighedsfortællingen *Vita & Virginia* viser to kvinders dybe fortrolighed midt i mellemkrigstidens urolige bevægelse.

På den ene stol sidder den ældre Virginia Woolf, svagelig og brillant i sin lange robe. På den anden stol finder vi den berømte forfatters yngre kollega Vita Sackville-West i bukser og skjorte og med et fast blik. På Teatret ved Sorte Hest har Why Not Theatre Company, som gennem de senere år har specialiseret sig i at levere engelsksproget scenekunst til de danske teatre, vakt det prominente, tilslørede kærlighedsforhold til live i en forestilling med det talte ord i centrum.

Scenen er mørk, lyssætningen sparsom og de eneste rekvisitter er to røde stole, en samling ophængte breve, et rødt halstørklæde og en pelskrave. I pausen skifter Vita (Nathalie Johnston) og Virginia (Sue Hansen-Styles) tøj. Resten er ord, men hvilke ord! De medvirken- de fremfører brudstykker fra Sackville-West og Woolfs brevkorrespondance gennem 19 år – fra 1922 og frem til Woolfs død i 1941 – i mellem- krigstidens fuldtonede high received pronun- ciation, bedre kendt som Queen's English.

Vi hører, om de tos første møde ved et society-selskab. De har begge ægtemænd, Harold og Leonard, og Vita har to sønner. Men fascination bliver til forelskelse, og i brevene kan de betro sig til hinanden. Der går ikke lang tid, før Vita har gennemskuet sin brevfølge. »Mener du, hvad du siger, og siger, hvad du mener?« Hun beundrer den ti år ældre Virginia voldsomt: »Du er sådan en, hvis bøger man har stående på natbordet ved siden af Gerard Manley Hopkins og Bibelen,« siger Vita.

Forfatterinderne Virginia Woolf og Vita Sackville-Wests nære forhold belyses gennem de to kvinders årelange korrespondance.

FOTO FRA FORESTILLINGEN.

Men den unge, handlekraftige poet ser samtidig Virginias lunefulde skrøbelighed, som giver forestillingen dens rytme. Woolf tilbringer megen tid i sengen med medicin og varm mælk, og kun når hendes nervesystem tillader det, går hun til endnu et »frastødende gilde« i de bedre kredse. Imens rejser Vita verden rundt og rapporterer hjem fra Cairo, Persien og Berlin, men ikke uden en betragtelig sorg. Hun ville ønske, at hendes Virginia kunne være der sammen med hende.

I Barry McKennas simple, modige iscenesættelse er dramaet lagt ned i brevene. Der går 20 minutter, før de to kvinder berører hinanden med et let håndtryk. Den løbende samtale gennem brevene er knap en dialog, og alligevel er de mange stemningsskift gripende. Den ene fremsiger sit brev, mens den anden følger intenst med.

Virginia fortæller om sit møde med en smuk kvinde, og om hvordan hun til sidst på aftenen lader sig rive med og lader kvinden ... Vita vender hovedet mod hende, ser skræmt op og forventer det værste, for hvad mon der er sket? » ... klippe mit hår! Men jeg lover dig, at der går kun en måned, så er det normalt igen,« siger Woolf på sin karakteristiske verdensfjerne, hensynsløse facon. »Eksisterer du, eller har jeg bare opfundet dig?« spørger Woolf senere til Vitas store fortvivlelse.

Nu og da strejfer de to privilegerede forfatterinder hinandens værker, oftest i rosende vendinger. Vita holder af *The Common Reader* og mindre af *Mrs Dalloway*. Virginia ønsker Vitas svar på, hvad poesien gør bedre end prosaen. Vita forholder sig til sin egen traditionelle poesi over for en rivals mere eksperimenterende form. Men Vita & Virginia er ikke en litterær udgravning. Mere end noget andet er den balancerede og fintfølede forestilling, der varer to timer inklusive en pause, en kærlighedsfortælling.

Når ikke de to er sammen, lurer jalousien. Når de er sammen i London eller på en sviptur til Paris, løfter de hinanden. I brevene findes også verdens tummel. Vi hører om Den Spanske Borgerkrig og Hitler, »den lille, latterlige mand«. Mod slutningen af forestillingen indledes krigen, og de to kvinders fortrolige snakke overdøves af geværskud, bomberegning og luftalarmer. Intellektuelle overvejelser må vige for praktiske bekymringer om mørklægning og fødevarerationering.

Verden snævrer sig ind, og det samme gør scenens spotlight, som til sidst kun dækker de tos ansigter. Hvis fjenden kommer, lover Vita, at hun vil skyde så mange tyskere, hun kan nå. Virginia vender smerten indad og har sin egen gift klar. Udgangen kunne dårligt være sørgeligere, men næppe heller anderledes.